

Ministerstwo Sprawiedliwości ruszyło z kampanią „Dom bezpiecznym miejscem!”. W jej ramach w telewizji, radiu i mediach społecznościowych będą emitowane spoty przypominające o możliwości uzyskania szybkiej pomocy ze środków Funduszu Sprawiedliwości.

Osoby doświadczone przemocą domową mogą liczyć na profesjonalne porady prawne, wsparcie psychologiczne, pomoc w zapewnieniu środków do życia. Błyskawiczną reakcję umożliwia Linia Pomocy Pokrzywdzonym: 222 309 900. Linia działa całodobowo 7 dni w tygodniu.

Z pomocy można skorzystać również anonimowo. Zapewniają ją punkty działające niemal w każdym powiecie. Od wejścia w życie ustawy antyprzemocowej ze wsparcia placówek Funduszu Sprawiedliwości skorzystało ponad 25,5 tys. osób dotkniętych przemocą domową. To ponad 132,5 tys. godzin pomocy prawnej i 150,6 tys. godz. pomocy psychologicznej.

Wszystkie potrzebne informacje, w tym adresy i kontakty do ośrodków w całej Polsce, są dostępne na stronie wraz z interaktywną mapą pod adresem: www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl

Ustawa antyprzemocowa

Od dwóch lat obowiązuje w Polsce ustawa antyprzemocowa. Osoba stosująca przemoc fizyczną, stanowiąca zagrożenie dla życia lub zdrowia domowników musi bezzwłocznie opuścić mieszkanie. Dostanie też zakaz zbliżania się do domostwa.

Przed wejściem w życie ustawy pokrzywdzeni oczekiwali na orzeczenie sądu, bo tylko ono umożliwiałoby pozbycie się sprawcy przemocy z domu - średnio aż 143 dni. Dziś sankcje natychmiast egzekwuje policja, a wszystkie zgłoszenia dotyczące przemocy są traktowane jako pilne. Średni czas oczekiwania na przyjazd patrolu to 7-15 minut. Po około godzinie winny przemocy opuszcza mieszkanie.

To przełomowe zmiany w prawie, które realnie ochronią ofiary przemocy domowej. Dzięki temu to nie ofiary muszą uciekać z mieszkania, ale do jego opuszczenia zmuszeni są sprawcy.

Jeszcze większa ochrona

To nie koniec wprowadzania prawa chroniącego w głównej mierze kobiety. Ustawa antyprzemocowa 2.0 przewiduje nowe uprawnienia dla policji i żandarmerii wojskowej.

Są one związane z:

- zakazem zbliżania się sprawcy do osoby dotkniętej przemocą na konkretną odległość ustaloną w metrach,
- zakazem kontaktowania się z nią zarówno osobiście, jak i na odległość, czyli np. sms-em czy mailem,
- zakazem wstępu do miejsca pracy, na teren szkoły czy innej podobnej placówki, do której uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową.

Zakazy te mogą zostać orzeczone także przez sąd cywilny. Będzie on mógł wydać zakaz kontaktowania się, gdy mamy do czynienia z tzw. stalkingiem.

Zaostrzenie kar za gwałty

Ochronie praw dzieci i kobiet służą też fundamentalne zmiany w Kodeksie karnym. Wejdą one w życie 1 października 2023 r.

Kara od 5 do 30 lat więzienia albo dożywotniego pozbawienia wolności będzie grozić za zgwałcenie ze szczególnym okrucieństwem (dziś do 15 lat więzienia).

Za zgwałcenie z następstwem w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu będzie grozić od 5 do 30 lat więzienia albo dożywocie (obecnie od 2 do 12 lat).

Z kolei za zgwałcenie z następstwem w postaci śmierci ofiary grozić będzie od 8 do 30 lat więzienia lub dożywocie (obecnie od 2 do 12 lat więzienia).

W przepisach znalazły się nowe typy kwalifikowane zgwałceń, np. na kobiecie ciężarnej, z posługiwaniem się bronią palną czy z utrwalaniem obrazu i dźwięku tego czynu. Obecnie za te czyny grozi od 2 do 12 lat pozbawienia wolności, a będzie – od 3 do 20 lat więzienia.

Wobec przestępców seksualnych – recydywistów będzie stosowane nadzwyczajne zaostrzenie kary.

Skuteczne egzekwowanie alimentów

Opracowane w Ministerstwie Sprawiedliwości regulacje w 2017 r. skończyły z bezkarnością tych, którzy unikali płacenia należnych świadczeń na własne dzieci.

Wcześniej praktycznie nic im nie groziło, bo w przepisach funkcjonował niejasny zapis o „uporczywym uchylaniu się od płacenia alimentów”. Wystarczyło okazjonalnie zapłacić niewielką kwotę (np. 50 zł raz na miesiąc), by uniknąć odpowiedzialności.

Nowy przepis wprowadził jasną i obiektywną zasadę – czyja zaległość alimentacyjna odpowiada równowartości trzech miesięcznych rat, może trafić do więzienia na rok. To przyniosło spektakularne efekty.

Ściągальność alimentów do państwowego Funduszu Alimentacyjnego wzrosła o ponad 280 proc. Jeszcze w 2015 r. wynosiła 13 proc., a w 2021 r. osiągnęła 49,8 proc. Oznacza to, że dłużnicy boją się nowego przepisu i nie tylko płacą uprawnionym do alimentów, ale i spłacają zadłużenie wobec Funduszu, który ich „kredytował”.

Nowe przepisy dały matkom oczekującym na alimenty o wiele większe możliwości dochodzenia swych praw. Wzrosła też skuteczność ściągальności świadczeń alimentacyjnych przez komorników. W 2020 r. wyniosła rekordowo ponad 20 proc.

Alimenty natychmiastowe

Kontynuacją tych działań jest projekt ustawy wprowadzającej alimenty natychmiastowe.

Przyznanie ich ma się odbywać w ciągu kilkunastu dni w nakazowym postępowaniu alimentacyjnym.

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: czwartek, 13, kwiecień 2023 15:42

Wojciech Dąbrówka

Odsłony: 659

Uzyskanie alimentów będzie możliwe dzięki maksymalnemu uproszczeniu formalności.

Ubiegający się o alimenty będą mogli składać pozew na gotowym formularzu dostępnym w Internecie. Poza odpisem aktu urodzenia dziecka do pozwu nie będzie dołączać się dowodów, a jedynie oświadczenia.

Wysokość alimentów natychmiastowych będzie zależna od minimalnego wynagrodzenia za pracę i liczby dzieci w rodzinie, a to pozwoli precyzyjnie ustalić świadczenie. Kwota będzie się waloryzowała za każdym razem, gdy zmianie ulegnie wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Nowa instytucja gwarantuje dobro dziecka – daje możliwość wyboru pomiędzy obecnym sposobem dochodzenia alimentów a alimentami natychmiastowymi.